

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky jednomyselne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členov senátu JUDr. P. Dukesa a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci navrhovateľa: **MUDr. P. S.**, nar. 28. 12. 1946, P., D., zast. advokátkou JUDr. M. P., C., N. B. proti odporcovi: **N., s. r. o.**, V., IČO: X., o zaplatenie 17 868 Sk istiny a príslušenstvo, na dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 192/2008-151 zo dňa 16. 06. 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. 06. 2009, č. k. 2 Cob 192/2008-151 **z a m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom č. k. 23 Cb 133/2007-103 zo dňa 30. 06. 2008 rozhodol tak, že odporcu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi sumu 17 868 Sk s úrokom z omeškania vo výške 13% ročne zo súm 8 934 Sk od 26. 12. 2002 až do zaplatenia, zo sumy 8 934 Sk od 30. 03. 2003 až do zaplatenia a na náhradu trov konania vo výške 9 854 Sk.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že návrhom na začatie konania zo dňa 27. 04. 2007 si navrhovateľ uplatnil právo na zaplatenie sumy 17 868 Sk spolu s úrokom z omeškania ako nájom nebytových priestorov nachádzajúcich sa v Poliklinike v Bratislave. Vo veci rozhodoval rozsudkom podľa ustanovenia § 115a O. s. p., pretože boli splnené všetky podmienky. Nárok posúdil podľa Občianskeho zákonníka a označil ho za dôvodný.

O odvolaní proti tomuto rozhodnutiu ako odvolací súd rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 2 Cob 192/2008-151 zo dňa 16. 06. 2009 tak, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III. zmenil tak, že návrh zamietol. Navrhovateľa zaviazal zaplatiť trovy prvostupňového aj odvolacieho konania.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že vec prejednal podľa ustanovenia § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia pojednávania. Konštatoval, že vyúčtovaním nákladov za služby PPD za roky 2001 a 2002, ani oznámenie, že preplatok bude zaslaný na účet navrhovateľa nepovažoval za uznávací prejav, či už podľa Obchodného zákonníka alebo podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Uviedol, že vyúčtovania majú všeobecný oznamovací charakter, pričom následne po týchto oznámeniach nedošlo zo strany právneho predchodcu a ani zo strany odporcu k prejavu uznania záväzku. Z uvedeného dôvodu podľa odvolacieho súdu nemožno aplikovať predĺženie premlčacej lehoty 10 rokov, tak ako to posúdil prvostupňový súd. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a návrh ako premlčaný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Na základe podnetu navrhovateľa Generálny prokurátor Slovenskej republiky podal v zákonnej lehote mimoriadne dovolanie podaním doručeným súdu 07. 05. 2010 a navrhol rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. 06. 2009, č. k. 2 Cob 192/2008-151 zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodnutie krajského súdu označil za také, ktorým bol porušený zákon. K otázke premlčania citoval ustanovenie § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 558 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 559 Občianskeho zákonníka. S názorom vysloveným Krajským súdom v Bratislave, že vyúčtovanie nákladov za služby PPD za roky 2001 a 2002 a ani oznámenie, že preplatok bude zaslaný na účet navrhovateľa nepovažoval za uznávací prejav, sa nestotožnil. Citoval rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 79/2005, rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 33 Odo 507/2001 a s poukazom na ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka konštatoval, že žiaden právny predpis konkrétne

nestanovuje akým spôsobom a akou formou má dôjsť k uznaniu dlhu. Za nepochybné označil, že vyúčtovanie nákladov za služby PPD za rok 2001 a 2002 tieto náležitosti spĺňajú. Právny predchodca odporcu ako aj odporca vyúčtovaním nákladov prejavili svoju vôľu určite a zrozumiteľne nevzbudzujúcim pochybnosti, a teda uznať záväzok dobromyseľne. Poukázal na vyjadrenie právneho predchodcu k vyúčtovaniu, z ktorých je zrejmé, že vyúčtovania boli vyhotovené po odpočítaní nákladov a že obe predmetné vyúčtovania podľa obsahu sú uznaním dlhu. S poukazom na ustanovenie § 768c OBZ uviedol, že v danom prípade patrí režim Občianskeho zákonníka a nárok je potrebné posudzovať podľa § 110 ods. 1 druhá veta Občianskeho zákonníka. Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní namietal, že konajúci súd neuviedol v odôvodnení rozhodnutia na základe čoho dospel k záverom, na základe ktorých nárok žalobcu zamietol. S odkazom na ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., § 132 O. s. p. v spojení s ustanovením § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p. z dôvodu porušenia zákona podal dovolanie podľa § 243e ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. s odkazom na ustanovenie § 243e O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / prejednal mimoriadne dovolanie podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. ako podané v lehote podľa ustanovenia § 243g O. s. p. v spojení s ustanovením § 243i ods. 2 O. s. p., ako podané na základe podnetu navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave ako súdu odvolacieho, ktorým bol podľa dovolateľa porušený zákon, nakoľko odvolací súd nesprávne právne vec posúdil.

Z predložených dokladov je zrejmé, že Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 30. 06. 2008, č. k. 23 Cb 133/2007-103 návrhu vyhovel a dospel k záveru, že nakoľko došlo k uznávaciemu prejavu, námietka premlčania nie je právne dôvodná.

Z rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 192/2008-151 zo dňa 16. 06. 2009, ktorým odvolací súd prvostupňový rozsudok zmenil a žalobu zamietol, je zrejmé, že predĺženie premlčacej lehoty na desať rokov tak, ako to aplikoval prvostupňový súd možné nie je, keďže vyúčtovania majú všeobecný oznamovací charakter, pričom následne nedošlo zo strany právneho predchodcu a ani odporcu k prejavu uznania záväzku. Podľa názoru odvolacieho súdu vyúčtovanie nákladov za služby PPD za roky 2001 a 2002 a ani oznámenie, že preplatok bude zaslaný na účet navrhovateľa nie je možné považovať za uznávací prejav.

Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je, či odvolací súd dospel k správne právnemu záveru, keď nárok navrhovateľa ako premlčaný zamietol.

Z návrhu na začatie konania je zrejmé, že navrhovateľ si uplatnil právo na zaplatenie sumy 17 868 Sk návrhom na začatie konania doručeným dňa 17. 04. 2007. Sporné nie je, že suma 17 868 Sk pozostáva z položky 8 934 Sk deklarovanej ako preplatok, na základe vyúčtovania nákladov za služby PPD za rok 2001 zo dňa 26. 11. 2002 a sumy 8 934 Sk deklarovanej taktiež ako preplatok, na základe vyúčtovania nákladov za rok 2002 zo dňa 28. 02. 2003. Z predložených dokladov je taktiež zrejmé, že odporca požadované sumy odmietol zaplatiť, čo oznámil navrhovateľovi listom zo dňa 27. 05. 2004 a dňa 19. 08. 2004, v ktorých vyúčtovanie neuznal ako správne a odmietol zaplatiť. Z návrhu na začatie konania je zrejmé, že navrhovateľ si uplatňuje aj úrok z omeškania za neuhradené vyúčtovania.

Podstatou pre posúdenie dôvodnosti nároku navrhovateľa je, či vyúčtovanie nákladov za služby PPD rok 2001 zo dňa 26. 11. 2002 / založené na č. 1. 13 / a vyúčtovanie nákladov za služby PPD zo dňa 28. 02. 2003 / založené na č. 1. 14 /, v ktorých je uvedené, že „preplatok vám zašleme na váš bankový účet do 30 kalendárnych dní od doručenia vyúčtovania“ je uznaním dlhu. Vyúčtovanie nákladov za služby PPD za rok 2001 podľa dokladu založeného v spise bolo vyhotovené právnym predchodcom odporcu a vyúčtovanie nákladov za služby za rok 2002 bolo podľa predloženého dôkazu vyhotovené už odporcom a obidve vyúčtovania boli opatrené podpisom MUDr. J. Č.. Tvrdenie odporcu, že v odpore proti platobnému rozkazu ako aj vo vyjadrení k dovolaniu, že podľa zmluvy o predaji podniku a jej príloh neprešli na odporcu žiadne záväzky voči navrhovateľovi, neboli evidované ani v účtovníctve právneho predchodcu, Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / považuje za neodôvodnené a zároveň nedôvodné. Zo zmluvy o predaji podniku č. 2181/2002 uzavretej podľa zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov medzi účastníkmi Fond národného majetku Slovenskej republiky ako predávajúcim a spoločnosťou N., s. r. o. ako kupujúcim z čl. II. bod 5 jednoznačne vyplýva, že vlastníckym právom k majetku zdravotníckeho zariadenia, ktorý je predmetom prevodu podľa tejto zmluvy prechádzajú na kupujúceho práva a záväzky súvisiace s týmto majetkom, vrátane neznámych. Na základe uvedeného nie je zrejmé, na základe akého právneho prevodu odporca tvrdí, že na neho neprešli žiadne záväzky voči navrhovateľovi, keďže evidované neboli, a preto obranu odporcu v tejto časti dovolací súd kvalifikoval ako právne nedôvodnú.

Ďalšou otázkou pre posúdenie dôvodnosti mimoriadneho dovolania je, či právne obstojí názor uvedený v mimoriadnom dovolaní, či v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka odporca uznal jeho dlh, a teda k premlčaniu nedošlo. Pre posúdenie tejto otázky je potrebné sa vysporiadať s námietkou odporcu, že vzhľadom na to, že navrhovateľ je podnikateľom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a/ Obchodného zákonníka a odporca právnickou osobou zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., I. oddiel Sro, vl. č. X., teda je podnikateľom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a/ Obchodného zákonníka, je podnikateľom, tak u oboch sú splnené podmienky, ďalšie zákonné taxatívne vymenované znaky v ustanovení § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, a preto sa v zmysle ustanovenia § 261 ods. 1 a 6 použitie Občianskeho zákonníka obmedzuje len na osobitné ustanovenia Občianskeho zákonníka o príslušnom zmluvnom type a všetko ostatné sa spravuje všeobecnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zo znenia prvostupňového súdu je zrejmé, že nárok navrhovateľa posudzoval výlučne podľa Občianskeho zákona v zmysle ustanovenia § 110 ods. 1 veta druhá, dospel k záveru, že keďže dlžník uznal jeho dlh, právo sa premlčuje na desať rokov odo dňa keď k uznaniu došlo.

Uznanie dlhu / záväzku / je upravené v Občianskom zákonníku / § 588 / aj v Obchodnom zákonníku / § 323 / ako zabezpečovací inštitút. Právna úprava v Obchodnom zákonníku je voči Občianskemu zákonníku ucelená, a preto sa dovolací súd stotožnil s názorom odporcu, že právna úprava uznania dlhu v Občianskom zákonníku sa v obchodných vzťahoch, a teda aj v konkrétnom prípade nepoužije ani doplnkovo. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Cz 60/1991 z roku 29. 11. 1991 označil za irelevantný. Z obsahu rozhodnutia 3 Cdo 79/2005, na ktoré poukázal odporca v jeho vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu je zrejmé, že uznanie dlhu podľa § 588 Občianskeho zákonníka je jednostranným právnym úkonom dlžníka voči veriteľovi, pre ktorý je pod sankciou neplatnosti ustanovená písomná forma. Prejav vôle uznať dlh čo do dôvodu a výšky je určitý a zrozumiteľný, ak je výkladom podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka objektívne pochopiteľný, t. j. ak nevzbudzuje pochybnosti o jeho obsahu.

Uznanie záväzku obsiahnuté v § 323 ods. 1 Obchodného zákonníka vyžaduje uznanie určitého záväzku, na rozdiel od Občianskeho zákonníka, ktorý vyžaduje určenie dlhu čo do dôvodu aj výšky, čo teda znamená, že Obchodný zákonník vyžaduje v citovanom

ustanovení jednoznačné určenie uznaného záväzku, teda spôsobu vymedzenia záväzku a nie spôsob vymedzenia. V uznaní dlhu musí byť obsiahnutý jasný prejav vôle uznávajúceho dlžníka smerujúci k uznaniu dlhu. V konkrétnom prípade vyúčtovania, na základe ktorých navrhovateľ jeho právo na zaplatenie uplatňuje podľa dovolacieho súdu nie je možné považovať za uznávací prejav, z ktorého by bolo jednoznačne zrejmé, že týmto prejavom odporca mal v úmysle uznať všetok záväzok vo vyúčtovaní uvedený preplatok. Vyúčtovanie má oznamovací charakter, ale nie charakter uznania záväzku v zmysle ustanovenia § 323 Obchodného zákonníka, prípadne Občianskeho zákonníka. Uvedenými vyúčtovaniami odporca oznámil navrhovateľovi, že má preplatok, ktorý neskôr spochybnila znížil. Z textu vyúčtovaní jednoznačne nevyplýva vôľa odporcu uznať záväzok, preplatok zaplatiť. Vyplýva z neho iba podľa prílohy tabuľky, ktorú neskôr odporca spochybnil, že odporca ako prenajímateľ nájomcovi oznamuje, že má preplatok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / na základe uvedeného dospel k záveru, že odvolací súd nepochybil, keď vyúčtovanie zo dňa 26. 11. 2002, vyúčtovanie zo dňa 28. 02. 2001 nepovažoval za uznanie dlhu. V znení obsahu vyúčtovaní zo dňa 26. 11. 2002 a 28. 02. 2003 je uvedené, že „preplatok vám zašleme na váš bankový účet do 30 dní od doručenia vyúčtovania“. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým odporca jasne jeho záväzok neuznal, ale iba uviedol, že preplatok zašle na účet prijímateľa preplatku. Prvostupňový súd v tomto smere v jeho rozhodnutí nedospel k správneému záveru, keď záväzok odporcu zaplatiť sumu uplatnenú návrhom na začatie konania považoval za uznanie. Pochybil, aj keď nárok posudzoval podľa Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa s touto otázkou vôbec nevysporiadal, v ktorej časti je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné. Vzhľadom na to, že odvolací súd dospel k záveru, že vyúčtovania nie sú uznaním záväzku, nie je potrebné sa ani zaoberať v súvislosti so skúmaním námietky premlčania, podľa akého právneho režimu sa má daný prípad posudzovať. Vzhľadom na to, že vyúčtovania nie sú uznaním dlhu, ide o námietku premlčania vznesenú dôvodne, a preto odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď nárok navrhovateľa ako premlčaný zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / na základe uvedeného dospel k záveru, že odvolací súd rozhodol v súlade so zákonom, keď prvostupňový rozsudok zmenil a z dôvodu premlčania návrh na začatie konania zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky / § 10a ods. 3 O. s. p. / s poukazom na ustanovenie § 243i a § 243b ods. 1 O. s. p. mimoriadne dovolanie zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol tak, že úspešnému odporcovi trovy v dovolacom konaní nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.

V Bratislave 7. júna 2011

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková